

recerca

L'article de Recerca d'aquest *Butlletí*, elaborat per Xavi Torrell, exdirector d'aquesta publicació i col·laborador del Centre d'Estudis, analitza una de les fonts que donen més informació de les societats actuals i, en concret, dels pobles i viles: els padrons. En concret, l'autor analitza el període comprès entre el 1986 i el 1996, anys que abraça el darrer padró d'habitants que s'ha confeccionat. En aquest sentit, pel que fa a les dades que ens aporta, podrem observar la relació de tots nosaltres amb aspectes com ara la llengua catalana, els estudis, el lloc de procedència, la situació laboral, entre d'altres aspectes, sempre, això sí, am l'aportació de les dades d'Alcover i la comparació amb la resta de la nostra comarca i Catalunya. De segur que hi ha alguna sorpresa que desconeixem i que ara tindrem l'oportunitat d'esbrinar.

Alcover creix, 1986-96

INTRODUCCIÓ

En el *Butlletí* del Centre d'Estudis Alcoverencs número 66 de l'any 1994, vam publicar l'article *Anàlisi de la població d'Alcover, a partir del Padró d'habitants de l'any 1986*. En aquest article fèiem una radiografia de la població corresponent a una data determinada. Avui, deu anys més tard, hem cregut interessant, per la informació que això ens aporta, realitzar un buidat del padró corresponent a l'any 1996. Aquest treball ens ha de permetre veure quina evolució, tendència... adquireix la societat alcoverenca, almenys pel que fa als aspectes estudiats.

En l'anàlisi de les dades que hem utilitzat corresponents a Alcover'96, i que acompanyen el present article, hem cregut escaient afegir-hi, en alguns casos, les referides a Alcover'86 per tal de veure les possibles tendències o variacions experimentades en el transcurs d'aquest període temporal. Així mateix, i amb l'objectiu de valorar si les constatacions fetes són elements diferenciadors d'Alcover o bé una tendència que segueix la resta, hem apuntat les dades referides a l'Alt Camp i Catalunya.

La informació que utilitzem en aquest treball prové bàsicament de la pàgina d'internet que disposa l'Institut d'Estadística de Català, que posa a l'abast de tothom. Aquest fet ens ha limitat en certa manera la possibilitat de fer consultes en què hi intervinguessin diferents paràmetres alhora, o bé extreure valors diferents als oferts, donat que aquests apareixen ja elaborats.

Malgrat el desig de fer la comparació de tots i cadascun dels aspectes estudiats del padró de 1986 respecte al de 1996, en alguns casos això no ha estat factible donat que no hem disposat dels valors corresponents. Tot i això, creiem que els resultats que aportem són prou interessants per si sols, tot i les mancances que hi pugui haver.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ

Els deu anys que separen el període estudiat són suficients per veure quina tendència pren la població. Així, observem que aquesta ha passat de 3.483 a 3.523 habitants, fet que suposa un increment de l'1,12 % per a tot el decenni, és a dir un creixement no gaire significatiu, quantificable en un 0,11% anual, lleugerament

inferior en relació a l'Alt Camp, que és de 0,18%, i Catalunya, 0,19%.

Cal veure si el lleuger creixement obtingut és a causa de factors vegetatius, conseqüència d'una major natalitat que mortalitat, migratoris que compensen la possible pèrdua de població autòctona, o bé d'una combinació d'ambdós fenòmens.

En aquest sentit, i amb la intenció de desfer l'entrellat plantejat hem fet la següent operació que consisteix a restar la població en funció de l'origen manifestat l'any 1986 respecte al 1996. El resultat obtingut és el següent:

	Lloc de naixement			
	1986	1996	Diferència	%
Província de Tarragona	2.459	2.451	-8	-0,3
Província de Barcelona	109	133	24	22,0
Província de Girona	1	0	-1	-100,0
Província de Lleida	51	51	0	0,0
Resta de l'Estat	838	809	-29	-3,5
Estranger	19	79	60	315,0
Ns/nc	7	0	-7	-100,0
Total	3.484	3.523	39	

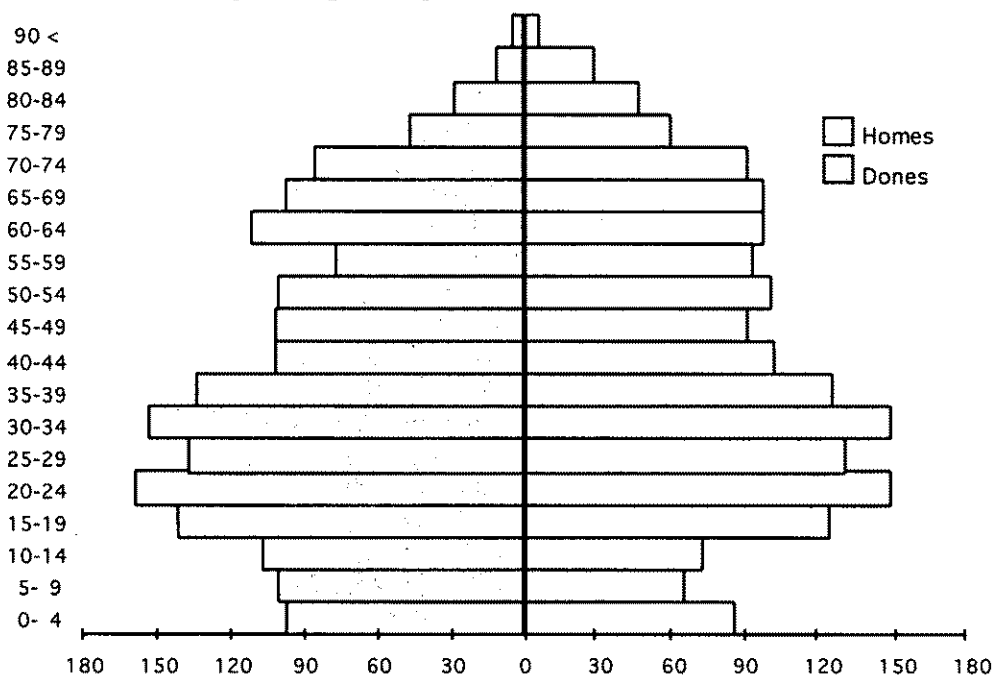
Com podem veure, el creixement de la població és gràcies al flux migratori procedent de l'estranger i de la província de Barcelona. Per altra banda, és curiós veure com la població que manifesta haver nascut a la província de Tarragona ha experimentat un decreixement, tot i que insignificant, a l'igual de la presència d'immigració procedent de la resta de l'Estat, fet per altra banda lògic donada la tendència actual que indica un cert estancament d'aquest tipus de moviment poblacional.

Com podem veure, el creixement vegetatiu no ha estat, ni de bon tros, el motiu de l'augment de la població d'Alcover. Per contra, la immigració procedent de l'estranger, amb un increment respecte al 1986 del 315%, ha pres un gran protagonisme.

La població és un element dinàmic que experimenta variacions amb el temps i una de les formes de veure'n gràficament el comportament és la piràmide de població.

En observar la representació gràfica que hem elaborat ens fixarem en aquells aspectes succeïts durant aquest darrer decenni, que correspon a la població de 0 a 9 anys. En aquest sentit constatem que s'ha produït una lenta però constant dismi-

nució en la natalitat, a excepció del col·lectiu femení. En qualsevol cas, aquest augment no ha suposat una major natalitat femenina respecte a la masculina, fet que confirma la tendència al pes específic més gran dels segons, que amb el pas dels anys es compensa fruit de la major mortalitat dels homes respecte a les dones. En qualsevol cas, s'aprecia una tendència a la baixa en la natalitat, aspecte que no permet garantir, en un futur, un relleu generacional, a no ser que es doni un corrent migratori que compensi aquest fet.

Piràmide de població d'Alcover, 1996

Una constant que es manté i que és un element definidor de la piràmide és la major esperança de vida de les dones respecte dels homes. D'aquesta manera podem observar que a partir dels 65 anys la proporció entre homes i dones es decanta vers les darreres, fet que es manté fins al final. (Vegeu quadre 1.)

Habitants

	1986			1996		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
65 i més	222	305	527	274	331	605
15-64	1.131	1.089	2.220	1.219	1.169	2.388
0-14	388	348	736	305	225	530
Total			3.483			3.523

Les dades fins ara aportades ens permeten parlar d'una tendència observada en la població alcoverenca, ens referim al baix creixement que ha experimentat aquesta. Així, si prenem com a referència els grups d'edats que apareixen a la pàgina anterior, que separa la població en joves, adults i grans, observem que en els primers han experimentat una disminució quantificable en un 28%, que es reparteix d'una manera més o menys proporcional entre el sexe masculí i femení, tot i que en aquest darrer la disminució no és tant acusada.

El grup dels adults ha experimentat un increment moderat d'un 7,6%, motivat, almenys fins al moment, per una major entrada de gent jove en aquest grup d'edat que no pas sortida.

Per últim, el grup dels grans ha sofert un augment considerable, 14,8%, mostra de l'allargament de l'esperança de vida que pateix la nostra societat fruit de la millora de la qualitat d'aquesta.

Tot plegat ens permet parlar de l'anomenat índex d'envelliment, entès com la proporció entre joves i vells, que a la pràctica no és res més que la capacitat de regeneració de la població i la càrrega social que suportarà el col·lectiu d'actius. Com podem veure durant els darrers deu anys s'ha produït un fort envelliment de la població alcoverenca. Una tendència semblant s'observa en àmbits territorials superiors. Per tant, cal tenir-la en compte, donat que el pes específic del col·lectiu de persones grans guanya cada dia més terreny i, per tant, cal preveure els serveis que això pot comportar en un futur immediat.

Índex d'envelliment

	1981	1986	1996
Alcover	-	71,6	114,1
Alt Camp	68,2	78,0	104,0
Catalunya	44,5	56,9	111,1

D'aquesta manera veiem com hem passat d'un índex d'envelliment del 71,6 al 114 durant els últims 10 anys. Cal suposar que aquest increment, malgrat que pugui augmentar lleugerament al llarg dels anys, no ho faci en la mateixa proporció.

Així mateix, podem veure com Alcover assoleix el valor màxim, mentre que l'Alt Camp i Catalunya el tenen lleugerament inferior.

CONEIXEMENT DEL CATALÀ

El coneixement de la llengua catalana podem entendre'l com una conseqüència de: la voluntat d'integració de la població a una realitat social, l'increment de la formació, l'efecte dels mitjans de comunicació, tendència d'una societat normalitzada, necessitat ... En aquest sentit, Carlota Solé manté que "parlar en català serà la manifestació més palesa del procés previ d'integració en l'estructura social i vida política de la societat receptora." (1). En qualsevol cas, aquest fet és més un tema objecte d'estudi de la sociolingüística o qualsevol altra ciència que no pas l'objectiu nostre. Aquesta reflexió, però, l'hem feta atenent els resultats que es desprenen de l'evolució en el coneixement del català que ha experimentat la població d'Alcover durant el període 1986-96.

Si analitzem els valors referits al coneixement de la llengua catalana observem, en el cas d'Alcover, un sensible desplaçament dels percentatges vers el nivell òptim de domini d'aquesta. És a dir, durant els darrers 10 anys hi ha hagut una disminució de la població que manifesta no entendre el català en benefici d'aquells que sí que l'entenen. A més, es produeix un transvasament d'aquells que saben parlar i llegir en català a favor dels qui el saben escriure, estatge superior al qual pot arribar una persona.

Actualment podem observar que el total de població que sap escriure en català, respecte de l'any 1986, ha experimentat un increment del 100%. Aquesta variació podem veure-la com una tendència que sembla irreversible, malgrat això, considerem que ens mancava saber quin és el nivell d'ús que es fa del català en la vida quotidiana, donat que ens donaria una informació més real en relació a la situació d'aquest. Caldria, doncs, fer algun tipus d'estudi que ens permetés contrastar els valors aportats amb la realitat del carrer que, al cap i a la fi, és on es constata la vitalitat d'una llengua.

Coneixement del català *

	Alcover				Alt Camp		Catalunya	
	1986	%	1996	%	1996	%	1996	%
No l'entén	144	4,2	63	1,8	626	1,9	301.097	5,0
L'entén	297	8,7	561	16,3	3.916	11,6	1.176.725	19,7
El sap parlar	687	20,2	248	7,2	1.185	3,5	176.261	2,9
El sap llegir	1.396	41,1	561	16,3	8.542	25,2	1.586.925	26,6
El sap escriure	878	25,8	2.012	58,4	19.540	57,8	2.743.326	45,8
	3.402	100,0	3.445	100,0	33.809	100,0	5.984.334	100,0

* Les dades utilitzades es refereixen a la Població de 2 anys i més.

Si comparem el coneixement de la llengua catalana d'Alcover amb la de l'Alt Camp o de Catalunya, podem veure que respecte al primer hi ha una similitud important, respecte al segon, Catalunya, les diferències ja són més acusades, i denoten un menor nivell en el coneixement de la llengua a nivell de país. Aquest fet podria respondre a l'important pes que té la població nouvinguda en les zones urbanes, on aquesta no ha experimentat un nivell d'integració lingüística en la mateixa intensitat que en les zones rurals.

CONEIXEMENT DEL CATALÀ I LLOC DE NAIXEMENT

Quan ens plantegem el tema de la llengua i tot el que això representa, d'una manera indirecta, pensem en la població nouvinguda, la qual, a priori, no la coneix i és la que ha de fer l'esforç d'aprenentatge, almenys pel que fa al seu nivell més elemental com és entendre i parlar en català.

En aquest sentit, les dades que tenim referides al 1986 i 1996 ens permeten entreveure una tendència positiva pel que fa a l'increment en el coneixement de la nostra llengua tant per als autòctons com per als nouvinguts. Carlota Solé apunta que "s'ha enfortit l'opinió que cal conèixer la llengua catalana en el lloc de treball", (2) aquest element ha estat sens dubte un element decisorí pel que fa a l'aprenentatge del català.

S'ha produït un salt quantitatiu i qualitatiu important pel que fa a nombre de persones que no entenen el català i ara l'entenen. En relació als que manifesten no entendre'l, que representen 60 persones, podem dir que:

- 23 persones són estrangeres, 21 són nascudes a Andalusia, 7 a Extremadura i la resta provenen d'altres indrets de la península.
- El 50% tenen més de 65 anys.
- 24 han arribat a Catalunya després de 1990.
- El 65% d'aquestes no saben llegir o escriure i tenen més de 65 anys.

Tot plegat ens permet fer la següent radiografia d'aquest col·lectiu. Es tractaria, d'una banda, de gent immigrada procedent de la península sense estudis que actualment té més de 65 anys, a la qual no li ha estat imprescindible l'aprenentatge d'una nova llengua per a la seva vida quotidiana, i d'immigrants estrangers que fa poc temps que resideixen a casa nostra els quals no han tingut ni temps ni estudis suficients per aprendre-la.

Coneixement del català segons lloc de naixement *

	Nascuts fora de Catalunya				Nascuts a Catalunya	
	1986		1996		1996	
No l'entén	130	15,5%	60	6,8%	3	0,1%
L'entén	297	35,4%	421	47,5%	140	5,5%
El sap parlar	154	18,4%	97	10,9%	151	5,9%
El sap llegir	200	23,9%	140	15,8%	421	16,5%
El sap escriure	57	6,8%	169	19,1%	1843	72,0%
Total	838	100,0%	887	100,0%	2.558	100,0%

El treball dels mitjans de comunicació, la capacitat d'acolliment i el desig d'integració dels immigrants deuen ser, entre altres, els factors que han motivat l'increment persones que manifesta entendre o saber parlar en català. Per altra banda, l'acció formativa de l'escola en els fills dels immigrants i la necessitat dels joves de conèixer la llengua com a eina que facilita l'accés al món laboral, són altres causes que han possibilitat o motivat l'aprenentatge del català, sobretot en el nivell superior, ens referim a la capacitat de llegir i escriure. Jordi Sedó apunta que "el sistema educatiu, amb l'ajut d'alguns mitjans de comunicació, ha aconseguit integrar lingüísticament d'una manera indiscutible la immensa majoria de la població jove" .(3)

NIVELL D'INSTRUCCIÓ

La formació acadèmica és un dels elements que es poden utilitzar com a referència a l'hora de valorar el nivell de benestar d'una població. Així mateix, denota una major possibilitat de la població per accedir a: llocs de treball més qualificats, a una cultura més elevada i selectiva... En resum, la formació podríem dir que és, teòricament, un sinònim de nivell de desenvolupament d'una població.

En l'anàlisi de les dades que aportem hem exclòs les persones menors de 10 anys donat que es troben en l'edat formativa que els pertoca i, de no fer-ho així, alteraríem els valors resultants referits als nivells educatius més elementals.

Nivell d'instrucció *

	Alcover				Alt Camp		Catalunya	
	1986	%	1996	%	1996	%	1996	%
No sap llegir o escriure	244	8,0	32	1,0	315	1,0	96.427	1,7
Primària incompleta	776	25,6	328	10,3	4150	13,3	884.574	16,0
EGB-1a etapa	1.308	43,1	1.528	48,2	13.135	42,1	1.976.093	35,7
EGB-2a etapa	374	12,3	602	19,0	6.005	19,3	879.418	15,9
FP 1r grau	85	2,8	161	5,1	1.824	5,9	348.144	6,3
FP 2n grau	49	1,6	160	5,0	1.371	4,4	244.513	4,4
BUP i COU	108	3,6	198	6,2	2.530	8,1	555.070	10,0
Títol mitjà	67	2,2	98	3,1	1.056	3,4	288.751	5,2
Títol superior	26	0,9	66	2,1	788	2,5	266.022	4,8
	3.037	100,0	3.173	100,0	31.174	100,0	5.539.012	100,0

* Població de 10 anys i més

Alcover ha experimentat en l'últim decenni una evolució important pel que fa al nivell d'instrucció, ha passat de tenir un 8% de població que podríem qualificar d'analfabeta a un 1%, sens dubte un salt qualitatiu important. Aquest gir experimentat en l'estatge bàsic de la formació també s'observa en una proporció similar pel que fa a la primària incompleta. A la resta de nivells educatius també

s'ha seguit una tendència per l'estil, tot i que no tant acusada, no per això menys important. En aquest sentit només cal observar l'increment que ha experimentat l'apartat referit a l'FP 2n grau, BUP i COU, títol mitjà i títol superior.

Al fenomen exposat cal buscar diferents fets que poden donar-nos la resposta, per una banda hem de tenir en compte que la política formativa és la mateixa i per tant no sembla ser, a priori, la causa de l'increment formatiu de la població. Ara bé, l'envelliment de la població, que és la menys formada, i en conseqüència la seva defunció, sí que podria ser una de les causes que explicarien aquest fet. Tinguem en compte que el 20%, és a dir 110 persones, que tenia més de 65 anys l'any 1986 no sabia llegir i escriure o tenia dificultat, actualment només n'hi ha 21.

Un altra explicació l'hauríem de cercar en la manca de llocs de treball poc qualificats lligat a un alt nivell d'atur juvenil, fet que provoca, en aquest col·lectiu, la necessitat d'obtenir una formació més elevada per poder accedir amb més garanties d'èxit al mercat laboral.

La política de formació continuada que promou l'administració, com a mesura que permeti una major inserció al mercat laboral, fruit d'un major nivell formatiu, és un altre dels elements que ha pogut contribuir en el que hem estat apuntant.

Si analitzem els valors referits a Alcover amb els de l'Alt Camp i Catalunya observem que a grans trets els resultats són molt semblants, tot i això hi ha diferents aspectes com són:

- Major percentatge a nivell de Catalunya de persones que no saben llegir o escriure que a casa nostra, motivat pel pes de la població nouvinguda. Catalunya compta amb un 31,6% d'immigrants mentre que Alcover únicament amb un 25,2%.
- Major percentatge a nivell de Catalunya de persones que tenen formació tècnica o universitària que a casa nostra, com a resposta a la major necessitat de personal qualificat per part de les empreses ubicades a les zones urbanes.
- Alcover i l'Alt Camp no presenten aspectes diferenciadors importants, conseqüència de la semblança econòmica i social a excepció dels titulats mitjos i superiors.

Comparats els valors relatius corresponents a 1996 amb els de 1986 observem una tendència global pel que fa a l'increment en el nivell formatiu. Aquest fet, segurament, no té, com hem vist, una explicació única, en qualsevol cas, però, és un element positiu que, teòricament, ha de revertir en el benestar social de la població.

Sovint pensem que la gent jove té una major formació que la gran, aquesta, per raons històriques i socials, va haver de deixar o no va poder cursar els estudis que haurien volgut, cal però reafirmar el que pot ser una sospita amb dades objectives que ho puguin reafirmar. A l'apartat anterior observàvem l'existència d'un col·lectiu que manifestava no saber llegir o escriure, en les dades següents podem veure que bona part d'aquestes persones es concentren en la franja de majors de 65 anys.

Si analitzem el nivell de formació en relació a l'edat de la població podem dir que:

- Hi ha un increment progressiu en el nivell formatiu a mesura que descen-
dim en l'edat de la població.
- Es constata una desaparició de persones amb dificultat de llegir o escriure
gairebé absoluta, pel que fa als grups joves i adults.
- Es constata un augment important en la formació professional de 2n grau
respecte als de 1r grau si comparem la franja d'edat 20-34 anys.
- Es produeix una distribució més equilibrada de la població menor de 34
anys entre els diferents nivells educatius, com a conseqüència de la major
facilitat que es té d'un temps ençà per estudiar.

Instrucció per edats.

Edat	10- 14	15- 19	20- 24	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60- 64	65- i +
No sap llegir o escriure	0	0	0	1	0	1	0	0	4	3	2	21
Primària incompleta	55	4	5	3	8	5	3	13	30	24	35	143
EGB-1a etapa	111	59	58	52	77	102	117	114	146	120	155	417
EGB-2a etapa	14	145	101	99	92	60	33	25	5	10	10	8
FP 1r grau	0	27	14	21	39	25	13	15	3	1	0	3
FP 2n grau	0	11	48	34	31	16	6	4	5	5	0	0
BUP i COU	0	21	68	20	24	24	17	9	7	3	1	4
Títol mitjà	0	0	10	20	18	16	9	10	1	4	4	6
Títol superior	0	0	5	18	15	11	6	4	1	1	2	3
Total	180	267	309	268	304	260	204	194	202	171	209	605

POBLACIÓ SEGONS EL LLOC DE NAIXEMENT

El fet migratori ha tingut al llarg del segle XX un pes important dins el conjunt de la població d'Alcover. Aquesta tendència sembla que ha perdut força al llarg dels últims anys dins el conjunt. D'aquesta manera, si comparem els valors referits a Alcover per al 1986 i 1996, observem que hi ha una tendència a la baixa en la majoria dels casos pel que fa al nombre de persones residents a la vila procedents de fora. Aquest fet respon, segurament, a un estancament de la immigració lligat a la defunció de part d'aquella que ho va fer temps enrere com a conseqüència de l'envelliment.

L'estancament migratori observat es dona d'una forma més acusada dins el col·lectiu que representava un tant per cent més elevat, *Extremadura*, *Castella*, *Lleó*, *Andalusia* i *Castella la Manxa*, donat que les causes d'aquest moviment responien a factors econòmics que a hores d'ara ja han perdut certa validesa: gran oferta de llocs de treball, situació més desfavorida de part del territori espanyol respecte de Catalunya... En aquest sentit, tenim que des del 1986 únicament consten 4 persones menors de 10 anys procedents de la resta de l'Estat.

Lloc de naixement

Províncies	Alcover		Alt Camp	Catalunya
	1986	1996	1996	1996
Tarragona	2.459	2.451	23.504	414.348
Barcelona	109	133	2551	3.029.025
Girona	1	0	80	385.000
Lleida	51	51	488	336.988
Andalusia	366	361	4374	810.483
Aragó	60	60	553	138.362
Astúries	3	2	27	15.021
Balears	2	2	18	9.039
Canàries	1	2	15	5.127
Cantàbria	4	4	18	9.368
Castella la Manxa	38	35	449	132.776
Castella Lleó	33	21	355	153.961
Extremadura	253	227	635	161.678
Galícia	3	4	126	86.342
Madrid	9	25	135	38.780

Múrcia	9	12	143	68.142
Navarra	2	3	33	11.540
País Basc	6	9	61	17.826
País Valencià	34	29	289	71.290
La Rioja	4	3	17	8.112
Ceuta/Melilla	11	10	29	15.026
Estranger	19	79	503	171.806
Ns/Nc	7	0	0	0

3.484 3.523 34.403 6.090.040

En contraposició a tot l'exposat, hem observat un increment considerable pel que fa als nouvinguts procedents de la província de Barcelona, de la comunitat autònoma de Madrid i, sobretot, de l'estranger. En aquest últim cas hem de suposar que l'increment deu ser provocat per la població procedent del continent africà i altres zones menys afavorides econòmicament. Aquest fet ens permet pensar que en un futur els corrents migratoris, que fins al moment tenien una procedència interna, es supleixin per la població d'origen estranger, que ve atreta per una situació econòmica més benestant respecte a la dels països d'origen. En aquest sentit, vèiem que des de l'any 1986 s'ha quadruplicat el nombre de persones estrangeres residents a la vila que ha passat de 19 a 79 persones. D'aquest, al contrari del que hem comentat al paràgraf anterior, tenim que 6 tenen menys de 10 anys fet que denota que s'està produint una immigració de tipus familiar, és a dir, vénen els caps de família i els membres que en depenen.

Montserrat Gómez en relació al fenomen migratori constata que "Catalunya continua sent en l'actualitat un país receptor d'immigrants. Però les característiques de la immigració que els darrers anys arriba a Catalunya són considerablement diferents de les que hem vist fins ara. La immigració interior ha estat substituïda per l'exterior..." (4) Com podem veure aquesta constatació feta per al territori català és extensible a Alcover, prova d'això són les dades que hem aportat. L'autora a més posa de manifest que "la immigració més important... és la que procedeix de l'anomenat tercer món i que emigra per motius bàsicament econòmics". Efectivament aquesta nova mà d'obra que arriba a casa nostra acostuma a desenvolupar aquelles feines més pesades, marginals... i que alhora estan més mal pagades i sovint lligades a economies submergides. El 94,5 % dels immigrants residents a la província de Tarragona estan ocupats en el sectors agrícola, indústria, construcció i serveis, desenvolupen tasques poc qualificades.

SITUACIÓ LABORAL

La distribució de la població per edats indirectament ens afecta en la situació laboral en què es trobarà aquesta. En aquest sentit, cal recordar les observacions fetes a l'inici d'aquest treball en què fèiem esment de la disminució de la població jove, increment dels majors de 65 anys...

Com hem dit, això ens afecta i, alhora, ens ajuda a entendre els valors referits a la situació laboral de la població d'Alcover. Així, observem que el nombre de persones que es troben en edat d'estudiar ha disminuït considerablement, en valors absoluts, durant l'any 1996 respecte al 1986. Aquest fet respon a una disminució de la natalitat malgrat que, actualment, la població jove allarga cada dia més la seva entrada al món laboral per motius d'estudis. Mentre l'any 1986 teníem 995 persones compreses entre 0 i 19 anys, període que correspondria aproximadament a l'edat d'estudiar, el 1996 en tenim 797, aquest fet per si sol ja explica la disminució en el nombre de persones que potencialment poden manifestar trobar-se estudiant.

El nombre de persones que es troba treballant ha augmentat en l'últim període estudiat. Això té una doble explicació: entrada de la dona al mercat laboral i l'entrada de nous contingents al mercat laboral, l'any 1986 teníem 1.923 persones compreses entre els 16 i 64 anys, el 1996 n'hi ha 2.349.

Un fet que crida l'atenció, com ja hem dit abans, és l'increment que hem observat en la participació de la dona dins el món laboral. Així, hem passat d'un 25,1 % a un 33,4 % en el percentatge de treballadors del sexe femení. Aquest fet, com és de suposar, afecta les persones que manifesten estar ocupades en les feines de la llar, tasca tradicionalment realitzada per la dona.

Situació laboral

	1986		1996	
Estudiants	774	22,2%	671	19,0%
Busquen la feina	113	3,2%	48	1,4%
Desocupats	159	4,6%	243	6,9%
Feines de la llar	571	16,4%	399	11,3%
Incapacitats permanents	43	1,2%	36	1,0%
Jubilats o pensionistes	547	15,7%	700	19,9%
Ocupats	1.124	32,3%	1.252	35,5%
Servei militar	21	0,6%	19	0,5%
Altres situacions	132	3,8%	155	4,4%
Total	3.484	100,0%	3.523	100,0%

El nombre de persones que manifesten buscar la primera feina ha experimentat una davallada quantitativa important. D'una banda, l'efecte de l'entrada al món laboral d'una menor quantitat de joves afavoreix aquest fet, i de altra, la facilitat que ofereix la normativa laboral per contractar joves que busquen el primer lloc de treball. Posteriorment, aquest col·lectiu el trobarem que fa engruixir el grup de desocupats.

El sector de desocupats és el que ha sofert un increment més acusat respecte de l'any 1986, aquest fet de segur respon a l'augment de població que es troba en la franja 16-64 anys, i també al canvi d'actitud que ha experimentat el col·lectiu femení, el qual cada vegada més desitja entrar en el mercat laboral.

Per últim, el col·lectiu dels jubilats o pensionistes pren cada vegada més importància. L'increment de 153 persones respecte al 1986 no és res més que la conseqüència de l'augment de l'esperança de vida que experimenta la nostra societat.

Situació laboral per grups d'edats, 1996

Edat	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 <
Busquen 1a feina		25	22	1			
Desocupats		14	89	72	34	27	7
Estudiants	216	357	95	2	1		
Feines de la llar		2	35	85	93	129	55
Incapacitats permanents			3	9	8	6	10
Jubilats o pensionistes			1	1	3	19	676
Ocupats		38	315	390	258	188	63
Servei militar		7	12				
Altres situacions	134	4	5	4	1	4	3
Total	350	447	577	564	398	373	814

Si fem una anàlisi de la situació laboral en relació a l'edat de la població podem observar diferents aspectes curiosos com:

- Les persones que busquen el seu primer lloc de treball queden localitzades en el grup d'edat de 16 a 29 anys, fet per altra banda normal. Aquesta franja d'edat acull el col·lectiu que ha finalitzat els estudis mínims i aquell que ha finalitzat estudis superiors.
- El major nombre de persones que es troben desocupades afecta el

- col·lectiu de 20 a 39 anys, fet preocupant davant el qual caldria prendre mesures correctores.
- Disminució important de les persones que manifesten tenir com a ocupació les feines de la llar a mesura que disminuïm en el grup d'edats, això és una mostra de la voluntat que té la dona d'entrar en el mercat laboral.

BRANCA D'ACTIVITAT

Fins al moment hem constatat la situació laboral en què es troba la població. En aquest sentit i centrant-nos en el gruix que manifesta treballar, que representa 1.252 persones, observem que la població experimenta una tendència normal dins una societat actual, ens referim a un descens de la població ocupada en el sector primari en benefici del secundari i terciari.

Sectors d'ocupació laboral						
	1986			1996		
	Total	%		Homes	Dones	Total
Primari	228	20,3	103	20	123	9,8
Secundari	572	51,4	503	146	649	51,8
Terciari	308	27,6	228	252	480	38,4
Ns/Nc	8	0,7	-	-	-	-
	834	418	1.252	100'0	1.116	100'0

Si comparem aquests valors en relació als de 1986, podem veure que aquesta tendència s'ha accentuat d'una forma molt acusada. Així, hem passat d'un 20,3% a un 9,8% pel que fa a la població activa ocupada en el sector primari, agricultura, ramaderia i pesca. En aquest sentit hem observat que s'ha experimentat una disminució de la superfície agrària útil, que ha passat de 2,883 ha el 1982 a 2,296 ha el 1989. Aquest fet sembla que ens porta a un abandonament de les terres de conreu, si més no de les marginals. Aquest fet lligaria amb la disminució del nombre de població dedicada al sector primari.

El sector secundari, que engloba l'activitat industrial, construcció i extracció, ha absorbit part de la mà d'obra excedent procedent del sector primari, malgrat que els valors relatius no ho reflecteixin, però sí que ho fan els absoluts. En una proporció molt més important, l'activitat econòmica terciària s'ha convertit en el sector econòmic que ha incrementat molt més durant els darrers deu anys, ocupant cada vegada més un major nombre de treballadors.

CONCLUSIONS

La població alcoverenca ha experimentat al llarg d'aquest decenni un cert estancament pel que fa al creixement vegetatiu, malgrat això, hem observat l'existència d'un corrent migratori, tot i que contingut, procedent de la província de Barcelona i molt especialment de l'estranger, fet que ha compensat la possible pèrdua de població.

Així mateix, observem una disminució continuada de la natalitat fet que comporta un envelliment sense retorn de la població, que ens porta a l'actualitat a tenir un índex d'envelliment del 114,1, mentre que per al 1986 era del 71,6.

Per altra banda, i centrant-nos en el coneixement de la llengua catalana, com és d'esperar, ha experimentat una forta implantació dins la població en els diferents àmbits del seu coneixement potencial. Aquest fet va lligat a la disminució, en valors absoluts, dels nouvinguts de zones no catalanoparlants, l'efecte dels mitjans de comunicació i, com no, la tasca formativa duta a terme des de les instàncies educatives.

A nivell formatiu, la població ha assolit nivells molt elevats respecte al 1986, així, hem passat d'un 8% a un 1% de població que manifesta ser analfabeta. En la mateixa línia hem observat, tot i que amb percentatges diferents segons el cas, un augment considerable del nivell formatiu de la població que es reflecteix d'una forma molt acusada en la població més jove.

En relació a la situació laboral observem unes tendències importants. En primer lloc, un augment considerable pel que fa al nombre de jubilats / pensionistes, conseqüència de l'envelliment de la població, disminució en el nombre de persones que manifesten trobar-se estudiant, fruit de la disminució observada en la natalitat malgrat que el jovent estudii cada dia més. Per últim, la igualtat que s'està imposant entre els sexes, home i dona, suposa una disminució considerable del col·lectiu femení que manifesta dedicar-se a les feines de la llar.

Per últim, tenim la distribució de la població activa en els diferents sectors productius, d'aquesta manera tenim una disminució molt considerable en el nombre dedicat al sector primari en benefici del secundari i molt especialment del terciari. Tot plegat, una conseqüència del sistema econòmic en què ens trobem.

XAVIER TORRELL CAMPS

NOTES

(1.) Carlota Solé, *Catalunya: societat receptora d'immigrants*. Anàlisi comparativa de dues enquestes 1978 i 1983. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona 1988, p. 441.

(2.) Op. cit, p.443.

(3.) Jordi Sedó Solé, *La segona immigració*. Revista Llengua Nacional, núm. 21, Barcelona 1997.

(4.) Montserrat Gómez Olivé, *Les migracions a Catalunya al segle XX*. Editorial Barcanova, SA. Barcelona 1992

BIBLIOGRAFIA

Estadística comarcal i municipal 1991, Generalitat de Catalunya, Institut d'Estadística de Catalunya, Barcelona 1992.

Departament de Benestar Social, Direcció General d'Afers Social. Generalitat de Catalunya. *Mapa de la formació d'adults a Catalunya*, Barcelona 1992.

Joan Martí Castell. *Perspectiva de futur de la llengua catalana*. II Jornades de sociolingüística: L'ús social i el futur de la llengua. Ajuntament d'Alcoi, Alcoi 1993.

Josep M. Olivé i Compte, *L'estructura social i demogràfica, Panoràmica vallenc-a contemporània*, IEV, Valls 1986.

Josep Termes, *La immigració a Catalunya i altres estudis d'història del nacionalisme Català*, Empúries, Barcelona 1984.

VV.AA. *L'Alt Camp. Anàlisi d'una economia equilibrada*, Caixa d'Estalvis de Catalunya, Barcelona 1988.

VV.AA. *Actes de les jornades sobre la llengua a Tarragona*. Edita Ajuntament de Tarragona, Tarragona 1993

VV.AA. *La llengua catalana a Tarragona*, Diputació de Tarragona, Tarragona 1991.

VV.AA. *Marroquins a Catalunya*, Institut Català d'Estudis Mediterranis, Barcelona, 1994.

VV.AA. *La immigració estrangera a Catalunya*, Institut Català d'Estudis Mediterranis, Barcelona, 1992.

VV.AA. *El Bages, transició industrial i centralitat territorial*. Caixa de Catalunya. Barcelona, 1992.

Quadre 1

Edat	Homes	Dones	Total
90 i més	5	6	11
85-89	11	29	40
80-84	28	47	75
75-79	47	60	107
70-74	86	91	177
65-69	97	98	195
60-64	111	98	209
55-59	77	94	171
50-54	101	101	202
45-49	102	92	194
40-44	102	102	204
35-39	134	126	260
30-34	154	150	304
25-29	137	131	268
20-24	159	150	309
15-19	142	125	267
10-14	107	73	180
05-09	101	66	167
00-04	97	86	183
	1798	1725	3.523